СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY



Пам'ятайте про Україну!

Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 30-го ЛИПНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 30, 1986 No. 143. VOL. XCIII.

ТІНЬ АПОКАЛІПСИ ЗАВИСЛА НАД ЧОРНОБИЛЕМ

Москва. — Московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Сергей Шмеман повідомляє, що і через три місяці після чорнобильської катастрофи її наслідки продовжують залишатися в центрі уваги населення СССР і є головною темою розмов і дискусій.

С. Шмеман наводить слова неназваного „відомого совєтського письменника", який у вузькому колі друзів наводив уривок з „Одкровення святого Йоана": „Третій ангел затрубив, і впала з неба велика зоря, що горіла як світильник, і впала на третю частину ріки і на джерела вод. Ім'я сеї зорі полин, і третя частина вод стала полином, і багато людей померли від води, тому що вона стала гіркою"

Прочитавши уривок з Біблії, письменник взяв словник і показав здивованим слухачам, що слово „полин" означає те саме, що і „чорнобиль".

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" навів цей епізод, щоб підтвердити, що ставлення переважної більшости населення до чорнобильських подій носить містичний характер і мало хто здатний об'єктивно оцінити ситуацію.

Про небезпеку радіяції, яку преса сильно применшила після катастрофи, нині говорять скрізь, починаючи від кухонь в комунальних мешканнях і кінчаючи трибунами різних з'їздів і газетними публікаціями.

Про героїзм пожежників, які першими зустріли небезпеку, написані десятки віршів і навіть роман. 28 загиблих поховані на „цвинтарі героїв" у селі Мітіно під Москвою.

Ситуація в самому Києві лишається і далі дуже серйозною. Розроблена і готова до негайного введення в дію система водопостачання, яка буде використана, якщо радіяція в Дніпрі підвищиться. Відповідно з пляном, Київ буде забезпечуватися водою з Десни. Крім того в межах міста діє 58 артезіянських колодязів.

3 районів безпосередньо зараження евакуовано 112,000 осіб.

31,000 дітей, вивезених з північної України і південної Білорусі, продовжують залишатися в літніх таборах. На вулицях Києва в ці дні не можна побачити дітей.

Катастрофа на чорнобильській енергетичній станції привела до серйозних труднощів у справі постачання електричної енергії в Україні. На підприємствах запроваджено строгу економію електричної енергії. На багатьох фабриках і промислових підприємствах робочий тиждень зменшено на один день.

Відбудеться Український фестиваль у Філядельфії

Філядельфія. — Департмент розваг міста Філядельфії та Український Фестивальний Комітет української громади метрополії Філядельфії влаштовують Український фестиваль „Гомін України", який відбудеться в п'ятницю, 1-го серпня ц.р., тут в парку Robin Hood Dell East при Ridge Ave. і Dauphin Street.

Фестиваль присвячений потерпілим від Чорнобильської катастрофи та всьому народові України. У програмі беруть участь: хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного, сопрано-солістка Евгенія Турянська-Ромео з акомпаньяментом Тетяни Поташко і український танцювальний ансамбль „Волошки". Мистецьким керівником буде Андрей Пап.

Концерт є безкоштовний, а квитки можна набути в українських парафіях і організаціях.

Врочисто відзначено відкриття автостради іменем Т. Шевченка в Коннектикат

Ню Бритен, Конн. (В.Г.).

У четвер, 17-го липня, тут відбулася церемонія з великим духовим піднесенням відкриття автостради під назвою „Тарас Шевченко Гайвей".

В церемонії брала участь чисельна українська громадськість стейту Коннектикат та представники українсько-американських ветеранів з сусідніх стейтів. Повівали українські прапори, національні та різних організацій — Пласту, СУМу, маяли сотні синьо-жовтих прапорчиків піднесених в гору врочисто настроєними учасниками. Видніли чисельні портрети, мальовані і різьблені Тараса Шевченка, піднесені вгору на тлі вишиванок і жіночих народних строїв.



Комішенер транспортації В. Бирн, губернатор В. О'Нілл і мейор В. МекНамара з групою українських дівчат перед одним із двох позначень дороги ім. Т. Шевченка.

(фота: Кеті Кенні)

Формальна церемонія відкриття автостради ім. Т. Шевченка відбулася на піднесеній плятформі при виїзді з цієї автостради біля Українського Горожанського Клюбу. На плятформі були присутні представники міської і стейтової адміністрації на чолі з губернатором Вілліямом О'Ніллом. Рівнож була українська делегація зложена з представників таких організацій: Відділ УККА Володимир Ґлова, Стейтова Рада Відділів УККА — д-р Михайло Снігорович і проф. Іван Телюк, Українсько-Американські Ветерани, місцевий відділ — Е. Престаш, Український – Горожанський Клюб — В. Котик, 254-ий Відділ УНС — М. Неілко, Сестрицтво св. Ольги — А. Сенцьо, Комітет Української Культури — А. Салабай, Ліга Української Православної Молоді — М. Нортон, Союз Українок Америки, місцевий відділ — Г. Шулевська, українська православна церква Пре-



Стейтовий сенатор Дж. Гарпер, губернатор В. О'Нілл, о. Шаловка і мейор В. МекНамара перетинають стрічку під час церемонії відкриття.

(Закінчення на стор. 4)

Цього тижня на Союзівці виступить О. Рогатин-Макогон і А. Британ



А. Британ



О. Рогатин-Макогон

Союзівка. — Цього тижня в мистецькій програмі в суботу, 2-го серпня ц.р., тут на відпочинковій оселі Українського Народного Союзу виступлять вокалістка Оксана Рогатин-Макогон і скрипаль Адріян Британ.

Програма починається о год. 8:30 вечора в концертовій залі „Веселки". Опісля відбудеться забава, під час якої до танців приграватиме оркестра „Темпо" Іринея Коваля.

Наступної суботи, 9-го серпня, виступлять танцювальний ансамбль „Сизокрилі" і піяністка Уляна Осінчук. На забаві гратиме оркестра „Веселка" з Монтреалю.

Появилося нове число „Бюлетеня" КІУС

Едмонтон, Альта. — Тут появилося чергове число періодичного видання Канадського Інституту Українських Студій (КІУС) п. н. „Бюлетень", яке друкується рівночасно в українській і англійській мовах.

Редактором того числа є Дейвид Марплс, а переклади українською мовою зробив Андрій Горняткевич. До редакційної колегії належать: Христя Когут, Софія Лазар, Петро Матілайнен, Мирослав Юркевич.

У цьому числі є цікавий та обширний матеріял про нові видання КІУС, про каталог зорово-слухових матеріялів і стилістичний довідник. Є у „Бюлетені" інформації про проф. Володимира Кубійовича з приводу його смерти, про нового директора КІУС д-ра Богдана Кравченка, про дар родини Косташів і про д-ра Мирона Куропася.

З новинок подано про проєкт „Енциклопедії України" в англійській мові, який спонзорує КІУС, про конференцію КІУС для відзначення Тисячоліття Хрищення України, Шевченківську лекцію і договір виміни бібліотечних фондів між КІУС і УНІГУ. Довідуємося, також з повідомлень, що Володимир Тарнопольський суддя Онтарійського апеляційного суду та д-р Богдан Гаврилишин, директор Міжнародного інституту адміністрування в Женеві одержать почесне звання доктора прав від Альбертійського університету в часі заключного акту 1986 року. Зреферовані є обширно семінари та автори праць, подано список праць і список дотацій КІУС на окремі цілі.

З поглядом на найближче майбутнє у „Бюлетені" є повідомлення про міжнародну конференцію на тему німецько-українських відносин, яка відбудеться в Західній Німеччині у Гарміш-Партенкірхен від 13-го до 16-го жовтня 1986 року. Влаштовують її спільно КІУС із Східньоевропейським інститутом Берлінського вільного університету, а головуючими конференції будуть Ганс-Йоахім Торке і проф. Манолій Лупул. З українських доповідачів участь візьмуть: просесори Омелян Пріцак, Орест Субтельний, Іван-Павло Химка Марта Богачевська-Хом'як Ярослав Пеленський, Олег Федишин, Богдан Кравченко Ігор Каменецький, Петро Стерчо, Дмитро Злепко, Тарас Гунчак, Петро Потічний, Богдан Боцюрків, Ярослав Білінський, Теодор Мацьків, Степан Горак і Олександер Осадчук-Кораб

МОЛИТВА ЗА БЕАТИФІКАЦІЮ

Іст Четем, Н. Й. — Виховно-вишкільний табір уладу пластунів юнаків, який цього року є під командою членів куреня старших пластунів „Орден Хрестоносців", включив в свою щоденну програму молитву за беатифікацію Слуги Божого Андрея Шептецького.

Дж. Буш відвідав мур плачу і Яд Вашем

Єрусалим, Ізраїль. — Віцепрезидент З'єднаних Стейтів Америки, який відбуває тепер поїздку по країнах Близького Сходу, відвідав у неділю, 27-го липня ц.р., мур плачу і пам'ятник жертвам нацистського голокосту Яд Вашем і був помітно зворушений розповіддю д-ра Йозефа Бурга, ізраїльського міністра релігійних культів та побаченими фотодокументами, які свідчать про масове винищування жидів під час Другої світової війни в Европі гітлерівським режимом.

Цією участю у пам'яткових місцях Єрусалиму Дж. Буш розпочав формально 12-денну візиту на Близький Схід, яка включає відвідини Єгипту і Йорданії та багатьох заплянованих розмов з політиками трьох згаданих країн з метою зрушення з мертвої точки мирової ініціятиви президента Роналда Регена і підписання договору принаймні деяких арабських країн з Ізраїлем.

Не виключно, що після закінчення візити в Єгипті, Йорданії і Ізраїлі, віцепрезидент Буш зупиниться коротко в Марокко з метою підтримати ініціятиву тамошнього короля Гассана II, який недавно приймав у себе ізраїльського прем'єр-міністра Шімона Переза. Дж. Буш заявив ізраїльським політикам, що він є готовий зустрінутись з королем Гассаном, якщо така зустріч буде поміччю у плянованих переговорах і загальній ситуації відпруження між Ізраїлем й арабськими країнами. Марлон Фітсвотер, секретар віцепрезидента Дж. Буша, заявила, що все таки існують вигляди на таку зустріч, а все залежатиме від конструктивного розвитку подій і від постави марокканських урядових чинників. В кожному разі Буш похвально висловився про 48-годинну візиту Ш. Переза в Марокко і заявив, що така подорож вказує на інтенцію ізраїльських урядових кіл добиватися миру на Близькому Сході за всяку ціну. „Ми допомагатимемо вам у цих заходах чим тільки зможемо", — заявив Буш під час короткої розмови з Ш. Перезом.

Політичні спостерігачі і деякі аналітики відмітили, що довше перебування Дж. Буша в Ізраїлі, його участь у церемоніях відвідин Яд Вашему й інших місць вказують на те, що він є серйозним кандидатом на президента від Республіканської партії у 1988 році і вже заздалегідь шукає підтримки його кандидатури жидівськими голосами.

У СВІТІ

У ЗВ'ЯЗКУ З ВІДВІДИНАМИ в Марокко прем'єр-міністра ізраїльського уряду Шімона Переза, деякі арабські країни критикують тамошнього короля Гассана II за те, що він погодився на такі відвідини і особисто зустрічався з Перезом. Король Гассан заявив, що він резигнує з головства в комітеті підготови річної конференції Арабської Ліги і про це повідомив генерального секретаря Ліги Чедлі Клібі. Чергова конференція Арабської Ліги відбудеться незадовго і тому кририки короля Гассана II вважали, що він зробив правильне потягнення, зрезигнувавши з головства підготови цього збору.

ЛІДЕР НІКАРАҐУА Данієль Ортеґа Сааведра прибув до Ню Йорку з пропаґандивною місією. Перед виступом в Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй у вівторок, 29-го липня, він промовляв в методистській церкві, критикував Адміністрацію президента Роналда Регена за те, що вона допомагає антикомуністичним повстанцям „контрас", які, мовляв, хочуть повалити його легальний уряд. При тому він запитував парохіян цієї церкви чи вони готові погодитися з тим, що їхній власний президент „порушує закони" країни і не підпорядковується рішенню Міжнародного суду. Крім того він має намір зустрінутись з кореспондентами і керівниками телевізійних станцій.

ПОЛІЦІЯ І ПРАЦІВНИКИ державної служби безпеки застрелили в Південно-Африканській Республіці видатного члена терористичної групи чорних. Контрольована урядом преса відмітила, що поліція шукала за Зонді Роляндом довго підозріваючи його у виконанні 17-ох бомбових замахів. Поліція поранила також тяжко другого члена революційної групи. Обидва терористи були озброєні автоматичними пістолями. Випадок із вбивством двох чорних революціонерів був особливо неприємним для уряду тому, що в Преторії перебуває з офіційною візитою міністер закордонних справ Великобританії Джоффрі Гов, який репрезентує в ПАР Европейську спільноту і намагається переконати уряд білої меншости, щоб він відкликав вийнятковий стан, зрезигнував з політики апартеіду і звільнив з тюрми чорного лідера Нельсона Манделю.

ЗУДАРИ МІЖ ДВОМА індійськими великими племенами — гінду і сікхами — примусили центральний уряд Індії проголосити вийнятковий стан в Ню Делі і провінції Пунджаб, щоб оминути дальшого кровопролиття. Поліція і військові частини контролюють вулиці міст і стережуть важливі об'єкти перед нападами з одної чи другої сторони. Минулої п'ятниці сікхи заатакували автобус з пасажирами гінду і забили 16 осіб та поранили понад 20. В Ню Делі напруження між сікхами і гінду тривають далі і поділене місто, яке нараховує шість мільйонів осіб, живе в страху перед заколотом і вбивствами.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІЗРАЇЛЯ Шімон Перез назначив нового міністра юстиції, яким став дотеперішній міністер туризму Авраам Шарір. Досі цей пост займав Їцак Модай, який попав у конфлікт з Ш. Перезом і він фактично змусив його зрезигнувати. А. Шарір, 54-річний адвокат і політик, залишить за собою також міністерство туризму. Модай міг викликати урядову кирзу в Ізраїлі, якщо б вперто залишався на своєму пості.

ПРИМАС РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ Церкви в Чіле кардинал Хуан Францісіско Фресно звернувся формально до найвищого суду тієї країни прийняти розгляд справи двох юнаків, які, на думку лівих пацифістів, були спалені поліцією під час антиурядових демонстрацій в Санатіяго. Один з юнаків, 19-річний Родріго Рогас де Негрі, який жив в екзилі з родиною у Вашінгтоні, ЗСА, помер від попечення, а другий перебуває у шпиталі в тяжкому стані. Поліційні речники кажуть, що юнаки облили себе бензиною і підпалились, щоб таким чином більше розголосити їхню боротьбу проти уряду президента Авґуста Піночета та вимогу привернення в Чіле повної демократичної системи. Інші кажуть, що урядові вояки облили їх бензиною і вкинуи гранату в гущу найбільш голосних демонстрантів. В похоронах Р. де Негрі брав участь амбасадор ЗСА і тим самим викликав проти себе критику сенатора Джессі Гелмса, який в тому часі також перебував в Чіле.

БОМБИ В БЕЙРУТІ ВБИЛИ БІЛЯ 50 ОСІБ

Бейрут, Ливан. — В понеділок, 28-го липня 1986 року в християнській частині Бейруту вибухла незвичайно сильна бомба, яку вложено в авто марки Мерцедес, вбиваючи 32 особи і поранивши 120 інших.

Довгий час після цього вибуху у підміській околиці Бейруту над цілим простором завис дим, а робітники горячково розшукували серед руїн будинків за жертвами. Член уряду християнської партії Йосіф аль-Гашем, оглядаючи величезне знищення, ствердив, що це була справжня кривава розправа, жертвою якої знову впало невинне населення. Вибух знищив біля 30 будинків на просторі 500 ярдів, а члени пожежної сторожі довго не могли погасити вогонь, який шалів в цілій околиці. Мерцедес, в якому була вложена бомба, був запаркований недалеко бюр партії фалянґістів президента Аміна Гемасля. Експерти оцінюють, що бомба мала силу 450 фунтів ТНТ і мала вложений годинник для вимірення часу її вибуху. Християнське радіо подало, що авто переїхало із мусулманської частини Бейруту. Покищо ніодна терористична група не призналася до підкладення бомби. Вибух бомби наступив після того, як день перед тим у неділю була перестрілка поміж обидвома частинами і в ній загинуло чотири особи, а 38 було поранених.

День пізніше, у вівторок, 29-го липня ц.р., вибухла друга бомба, тим разом у мусулманській частині Бейруту. Вона також була вложена у паркуюче авто. Перші вістки подають, що у цьому вибуху загинуло 12 осіб, а понад сто було поранених.

Вибух бомби в християнській частині міста був уже сьомим з черги у цьому році і найбільш сильним. В попередніх шістьох згинуло разом 60 осіб, а понад 350 було поранених.

Напружені відносини поміж християнською і мусулманською частинами населення зросли від часу, коли президент Гемасль відкинув мирні пропозиції Сирії, які фаворизують мусулманів.

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВЦІ В ПІТТСБУРҐУ, Па., ведуть інвестигацію в справі заражених пачок кукурудзяних солодощів після того як дві жінки захворіли. Управління харчів і ліків перешукує усі пачки продукту „Крекер Джек" щоб встановити чим воно заражене.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ Джордж Буш відвідує Близький Схід. Він є в Ізраїлі, а відтак поїде в Йорданію і Єгипет. Урядові чинники ЗСА не покладають великих надій на прогрес у мирних переговорах в справі Близького Сходу, не зважаючи на те, якими будуть підсумки поїздки віцепрезидента. На думку співробітників канцелярії Дж. Буша, ця поїздка дасть змогу піднести шанси віцепрезидента в майбутній виборчій кампанії. Репортери звернули увагу на те, що перед відлетом з Вашінгтону Дж. Буш зустрівся зі своїми прихильниками — жидівськими промисловцями і банкірами.

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена, в якому він назвав непродуктивними економічні санкції проти Південно-Африканської Республіки, був підданий різкій критиці зі сторони лібералів у Конгресі і негритянської опозиції ПАР. Щоб зм'якшити враження, Президент заявив про можливість введення другорядних санкцій, таких як заборона видавати візи членам південноафриканського уряду або обмеження консульської діяльности.

ПРИСЯЖНІ, ЯКІ РАДИЛИСЯ протягом десяти днів визнали колишнього військового моряка Джеррі Вітворта винним у шпигунстві на користь Совєтського Союзу. Йому загрожує сім доживотних термінів плюс 17 років тюрми і до 520,000 долярів кари. Винесення вироку призначено на 28-го серпня. Виступаючи на пресовій конференції після оголошення рішення присяжних, адвокат Джозеф Руссонієлло схарактеризував Дж. Вітворта як ще одну жертву Джана Вокера. Адвокат Джеймс Ларсон попросив суддю Джана Вукасина відкласти винесення вироку, бо захист хоче „вивчити деякі варіянти". Не виключено, що захист схоче договоритися з властями про те, що в обмін на більш м'який вирок Вітворт щиро розповість про інформації, які він продав КҐБ. Вважають, що Вітворт наніс безпеці ЗСА значно більшої школи, ніж Джан Вокер, який завербував його.

У ФЛЬОРИДІ ФЕДЕРАЛЬНИЙ суддя Сідні Ароновіц засудив колишнього начальника генерального штабу гондураської армії генерала Гозе Буезо-Розу, який проживає у ЗСА, на п'ять років позбавлення свободи за участь в невдалій змові з метою вбивства президента Гондурасу Роберто Суазо Кордови. Плян усунення Р. Кордови був розроблений в 1984 році в Маямі. Змовники запропонували одному американцеві, який в дійсності був інформатором ФБІ, 100,000 долярів за вбивство президента Р. Кордови.

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР місії ЗСА при Організації Об'єднаних Націй Ричард Готлет повідомив, що співробітник іранського представництва Алізера Дейгім визнаний персоною нон ґрата і висланий із З'єднаних Стейтів Америки за діяльність, несумісну зі статусом дипломата. Р. Готлет ухилився від відповіді на запитання, які саме закони порушив іранець, однак представник адміністрації повідомив, що Дейгім погрожував фізичною розправою іранському втікачеві, який обіцяв доставити закуплену американську зброю і не виконав своєї обіцянки. За Дейгемом довгий час слідили агенти ФБІ, і лише після того, як його вина була доказана, дипломатові запропонували залишити ЗСА.

АМБАСАДОР БОЛІВІЇ у Вашінгтоні Фернандо Ільянес з похвалою відгукнувся про допомогу З'єднаних Стейтів Америки в боротьбі з наркотиками і висловив надію, що спільна американсько-болівійська операція, яка відбувається в Болівії, принесе успіх. Болівійський амбасадор заперечив повідомлення деяких американськикх газет, в тому числі „Ню Йорк Таймс", про те, що Болівія не запрошувала американські війська, і що уряд був здивований, дізнавшись про приземлення транспортного літака ЗСА з гелікоптерами і вояками на покладі. „Ми попросили ЗСА про допомогу. Ми знали про прибуття американських вояків", — сказав амбасадор.

ВІЙСЬКОВА РОЗВІДКА З'єднаних Стетів Америки повідомила, що в Совєтському Союзі триває посилене виробництво нуклеарних боєголовок .Якщо в 1978 році совєтські збройні сили мали 6,000 боєголовок, то тепер їх є вже понад 12,000. До 1990 року Совєтський Союз має намір довести цей арсенал до 20,000.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чорнобиль — жахлива дійсність і пробудження віри

Як дивно, але ще перед трьома місяцями майже ніхто не знав, що це таке Чорнобиль та де знаходиться це місто.

Сьогодні — Чорнобиль на устах цілого світу, став символом жаху смерти, виселення і непередбачених ще досі наслідків радіяції.

Тепер ця назва — це щоденна тема населення СССР, совєтської преси, а за нею преси західньо го світу.

Цікаве, що в обличчі страшного невідомого навіть атеїстичні громадяни СССР шукають вияснення у біблії, у повір'ях і здогадах, яка понадприродна сила спонукала цю найбільшу досі нуклеарну катастрофу.

Ще на початку травня читали ми у престижевому західньо-німецькому щоденнику „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ" на окремій сторінці присвяченій вибухові нуклеарного реактора в Чорнобилі, цитату з Апоколіпси св. Івана Апостола — тепер у виданні „Ню Йорк Таймсу" з 25-го липня ц.р. кореспондент з Москви С. Шмеммен розповідає, що там поважні люди розглядають, цю саму цитату, нав'язуючи її зміст до „аварії" у Чорнобилі. Показується, що „чорнобиль" це українська назва полину, про який говориться у Апокаліпсі, що люди вмирали від нього, як він впав на землю у тисячах частин із зорі під цією назвою, а частинки її затруїли криниці та ріки. Цей чорнобиль росте на побережжях ріки Дніпра і Прип'яті. Від нього названо місто, а сьогодні неспокійні громадяни СССР — у пов'язанні цієї назви із пророцтвами св. Івана Апостола — дошукуються якогось „пальця Божого". Так і тим подібні припущення та поголоски — тепер безконечні, але понад усе, однак, жахлива у своїх непередбачених наслідках дійсність темною хмарою нависла далі над Україною та сусідньою Білоруссю, що найбільш потерпіли від вибуху реактора 26-го квітня 1986 року. Про цю дійсність пригадують тепер щоденно статті в совєтській пресі, які вже перестали прикривати далекойдучі можливості небезпеки. І так в „Комсомольській правді" з 17-го липня ц.р. появилася довга та вичерпна стаття про різні радіоактивні елементи і їхню небезпеку у виді недуги рака. ТАСС інформує про пляни на додаткове постачання води з ріки Десни для Києва і верчення нових джерел довкола міста, пишуть також одверто про поважні проблеми з доставою електрики для України із втратою електричної енерґії з Чорнобиля та закликається фабрики до ощаджування електричного струму.

Дискусія на сторінках совєтської преси на тему як відчистити землю України від радіяції продовжується, але коли „Правда" повідомила, що розпочалася праця над будовою нового міста Зелений Мис, в якому мають примістити 10,000 виселених з Чорнобиля робітників — для кожного стало ясним, що Прип'ять — це мертве місто, до якого ніхто не повернеться.

Пересічні горожани СССР, які звикли від довгих років, що урядові чинники скривають перед ними дійсні події або зправила їх поменшують, щоб не поширювати страху, тепер ставши вперше перед фактом, що совєтська преса хоча як запізнено, але таки досить одверто почала писати про наслідки катастрофи з нуклеарним реактором в Чорнобилі, у своїх думках і розмовах із довіреними близькими здогадуються, а то і переконані, що дійсний стан і ширина нещастя є куди більші як їм це подають.

Тому зовсім не диво, що ця непевність викликає різні повір'я, шукання відповіді у надприродних силах, а передусім у Божому провидінні, яке, не зважаючи на ввесь офіційний натиск безбожництва, саме тепер у зв'язку з вибухом і розпорошенням радіяції посилюється. Пересічна людина серед таких катаклізмів немає багато вибору — вона або шукає забуття штучними засобами, — в тому випадку у алькоголізмі, який як пишуть ясно в совєтській пресі, здається, багатьом людям, єдиним ліком — або вона мусить таки звернутися до Бога, як єдиного джерела віри й надії.

Можливо, що нечувана досі трагедія тисяч невинного населення України стане почином до нового відродження релігійности і застанови над суттю там на „нашій не своїй землі", але може і тут, серед нашої спільноти, яка часто ставить тепер на першому місці матеріяльне добро.

Степан Женецький

Американські адвокати в Москві

(До уваги українським адвокатам в Америці)

1

Понад рік тому, Палата (Бар) Американських Адвокатів (ПАА), заключила умову про професійну співпрацю із совєтською організацією правників, яка називається Об'єднання совєтських адвокатів (ОСС). „Керовані обопільною повагою", говориться в тому договорі, „дві групи будуть обмінюватися візитами, влаштовувати спільні зустрічі, обмінюватися літературою". У цьому договорі навіть говориться, що обі сторони будуть „застановлятися над можливостями влаштування обопільного обміну електронічними інформаціями". З того бачимо, що запляновується співпраця на велику скалю між американськими і совєтськими адвокатами.

Цієї весни ПАА вже була вислала своїх найвищих членів управи на відвідини до Москви. Після повороту з тих відвідин, голова ПАА звітував: „Ми мали нагоду говорити одверто, речево і обширно з високими совєтськими представниками уряду (отже не з представниками адвокатів, а режиму — СЖ) про справу людських прав. В договорі між американськими і совєтськими адвокатами немає домовлення, що всі умови між американськими і совєтськими адвокатами мають бути затверджені „совєтською судовою системою".

Як звітувала урядова совєтська газета „Ізвестія", голова ПАА сказав, що він бажає збільшення співпраці зі совєтськими адвокатами. Андрей Громико, який сповняє тепер функцію президента Совєтського Союзу, зустрівши групу американських адвокатів, сказав, що адвокати можуть „причинитися вагою своїх впливів, до покращання міжнародної безпеки і мирної співпраці". (Отак совєтські ватажки на кожному кроці, і при кожній нагоді натякають про міжнародний мир і співпрацю, що їх самі заколочують — СЖ). При кінці статті про відвідини американських адвокатів „Ізвестия" коротко згадує, що, на бажання американської делеґації, кремлівські заправила вияснювали їм деякі справи совєтської закордонної політики.

Договорення між американськими і совєтськими адвокатами натрапляють на певні труднощі в Америці. Об'єднання совєтських адвокатів, — твердять деякі американські критики і на нашу думку, мають повну рацію, репрезентують совєтський режим, а не незалежну професію адвокатів. Велике незадоволення серед американських адвокатів, між якими є багато жидів, викликав цей факт, що Об'єднання совєтських адвокатів допомогло писати деякі твори з протижидівського пропаґандою. Є познаки, що на конвенції Американських адвокатів, яка має відбутися в серпні ц.р., буде поставлена резолюція про уневажнення умови ПАА і ОСІ.

Американські прихильники співпраці між американськими і совєтськими адвокатами говорять, що діялог (розмови) із совєтсько-московськими адвокатами є дорогою до миру, порозуміння і збільшення прав людини у Совєтському Союзі. Бюлетень Палати американських адвокатів навіть написав, що Совєтський Союз вже ...злагіднив еміґраційну політику після весняних відвідин і розмов делеґації американських адвокатів у Москві... З повищого писання ясно видно, які наївні люди находяться серед американських адвокатів, та які вже підпали під вплив совєтської пропаганди.

Наївність тих американських адвокатів дуже влучно окреслив впливовий американський часопис „Волл Стріт Джорнел" в редакційній статті з 15-го липня ц.р. Там читаємо:

„Є трудно відповідно передати глибину тієї наївности, бо тут є щось гіршого від помішання понять хворої голови. Ми покладаємося на правників і звертаємося до них із-за нашого пошанування закону, і задля нашого визнання, що він (закон), є абсолютно основою нашої свободи і нашого існування. ПАА повинна обороняти ідею закону так завзято, як її члени обороняють їхніх індивідуальних клієнтів. Як можна навіть думати про професійну співпрацю з людьми, для яких ідея незалежности адвокатської професії від уряду не існує? Як вони (американські адвокати) можуть співпрацювати з людьми, тобто з совєтськими адвокатами, ідея яких про закон включає ҐУЛаґ і совєтські „психушки"?

Закінчення буде.

Михайло Ільків

ЗМЕНШЕННЯ МАНУФАКТУРНОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗСА

Без уваги на добрий економічний розвиток ЗСА, вже від 1984 року дуже зменшилося фабрично гуртове виробництво. Звичайно, мануфактурна продукція дорівнювала одній п'ятій гуртової продукції країни, але в минулих двох роках вона змаліла. Певно, що на це мусять бути якісь причини. Оскільки автаркійне господарство втратило практичне значіння, варто розглянути цю справу з точки зору міжнародної торгівлі.

У першій мірі на зменшення мануфактурної продукції ЗСА причинилася конкуренція таких самих закордонних виробів. Це потверджують статистичні дані і торговельний баланс ЗСА, який замість зменшуватися, збільшується. Із зниженої вартости доляра у відношенні до держав за кордоном, з якими ЗСА провадять торгівлю, можна б сподіватися зменшення торговельного дефіциту, із-за більшого попиту на американські вироби, але покищо так не сталося. А це тому, що закордонні експортери пропорційно до підвищення вартости їхніх грошей до доляра не піднесли цін на їхні вироби. Деяка закордонна валюта, за останніх 14 місяців, піднеслася біля 55 відсотків на вартості до доляра. Причини до того такі: закордонні продуценти хотять і надалі втримати ринок ЗСА для себе конкуренційними цінами, притому немає належних торговельних умовин в інших промислових країнах.

Втримуючи низькі ціни на свої вироби, тоді коли їхні гроші значно піднеслися на вартості у відношенні до доляра, заграничні продавці мають великі користі. Отже вони, маючи дохід з торгівлі, не підносять покищо цін на їхні вироби, і не знати, коли це станеться. Але як фінансові резерви закордонних підприємців минуться, тоді і піднесуться ціни на їхні вироби. В такій ситуації мануфактурні продуценти ЗСА матимуть збільшений попит на свої вироби на міжнародному ринку.

Сектор, де мануфактурні вироби зменшилися, це: автові частини, що їх виробляли в ЗСА, і їх продукція сягала біля 6 відсотків фабричної продукції. ЗСА випродукували біля 9.7 мільйона різних автомашин в 1973 році, а вже в 1982 році тільки 5.8 мільйона автомашин, і в останньому часі біля 8 мільйонів автових одиниць. Ця різниця у виробництві авт мала вплив на різну промисловість, як: сталь, алюміній мідь, гума, скло, та інші сирівці. В цій ділянці найбільше потерпіли сталеварні, продукція яких зменшилася із 17.2 до 11.8 відсотка в 1984 році. До цього причинилася також менша вага авт, через запотребування менше заліза. До країн, що понесли втрату в ділянці треба зарахувати також: Канаду, Японію, країни Европейського Спільного Ринку та інші західньоевропейські держави. Продукція сталі зменшилася з 59.3 відсотка в 1976 році до 50.9 відс. в 1984 році Натомість, продукція сталі підвищилася в Бразилії з 1.4 відс. в 1976 році до 6.1 відс. в 1984 році. У Південній Кореї з 0.5 відс. у 1976 року до 1.8 відс. у 1984 році. В Китаї з 3.1 відс. у 1976 році до 6.1 відс. у 1984 році. В цій ділянці продукції суверенна Україна могла б відіграти важливу ролю, посідаючи родовища Криворізької залізної руди, що містить в собі 55-65 відс. чистого заліза. Отже автомобільні частини почали виробляти також інші закордонні країни, де робітник значно менше платний, як у ЗСА.

Зменшення мануфактурних виробів не оминуло ділянки устаткування для підприємств, що знизилися на 4 відсотки в минулих двох роках. Через високі податки-вклади в підприємства зменшилися також. Знижені ціни на нафту зобов'язали тих підприємців зменшити їхні бюджети. Бюджетові обмеження зменшили продукцію теж у підприємствах, що виготовляють: труби, металеві бочки, різні машини, транспортові вози, хемічні вироби, машини до борування в землі, хемікалії до чищення та інші товари; все це виробляється у ЗСА. Отже продукція тих виробів в країні зменшилася, зате імпорт збільшився на 21 відсоток від 1980-85 років через конкуренційні закордонні ціни. Не зважаючи на ці від'ємні аспекти в народному господарстві, дивлячись з точки зору промислово-комерційної сторінки, ЗСА залишаються найпотужнішою господарчою країною у світі.

Факт, що мануфактурний сектор країни має багато різних проблем. Це все повинно змінитися тоді, коли закордонні продуценти використають свої грошові надвишки і піднесуть ціни на свої вироби. Це буде корисне для продуцентів ЗСА, що своїми виробами заповнять світовий ринок. Ціна на нафту була найнижча і почала зростати, отже нафтові компанії свої проєкти зможуть відновити. Ціни на господарські товари вже піднеслися вгору у зв'язку з нуклеарною катастрофою у Чорнобилі, в Україні. Одначе це все не розв'язує усіх справ. Нові промислові країни будуть збільшувати свої вироби, включно з автомобільною промисловістю. Закордонний продукт залишиться конкуренційним через поширення знання технології, і з уваги на нижче платного робітника. Але технологічний поступ вимагатиме також змін у міжнародній торгівлі. Ці зміни людина мусить впровадити.

Усі порушені справи ніяк не означають, що мануфактурний сектор ЗСА банкрут Фактом залишається те, що гуртова продукція через зріст різних виробів залишиться все одно висока. Це також не означає, що ЗСА стають менше промисловою країною, постачання якої втрачає економічне значіння. Це все тільки переходить зміну від звичайного виробництва до високої вартости продукту. Фабриканти ЗСА залишаться, в торгівлі навіть тоді, якщо б той сектор вимагав біль-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Нові успіхи Л. Артимів

У нашому незавидному положенні тепер кожний поважніший успіх з будь-якої ділянки, а головно з культурно-мистецьких проявів життя, становить справжній, осяйний промінь у невідрадностях буднів українського сьогодення. Одним із таких побажаних і рідкісних явищ, це піяністичні досягнення людини, що вийшла з наших рядів, а саме піяністки Лідії Артимів із Філядельфії, яка постійно — теж не без перешкод — йде вгору, до вершин не тільки американського але і світового музично-виконавчого мистецтва. Не зважаючи на це, що дуже мало, безумовно мало, наших людей буває на її виступах, проте квитки вступу бувають випродані найчастіше до останнього місця тижнями наперед. Можна б запитати: хто ж тоді пошкодований? Прикладом на це могли б бути хоч би два концерти підряд 29-го і 30-го жовтня, торік, у залі при 92-ій вул., чи в т. зв. Кавфман Голл, де оба вечори були випродані зовсім наперед. Це саме можна було ствердити і на її останньому виступі в Ню Йорку, 10-го травня ц.р., у відомій Тали Голл, де вона виступала як акомпаньяторка для сопрано, італійського походження, Б. Валенте. Ніхто з українців і не міг бути на цьому концерті присутнім, уже просто хоч би тому, що квитки на імпрезу були розкуплені яких два тижні наперед. А наші люди купують квитки в день концерту. Та про цей концерт пізніше.

Із торічних виступів Л. Артимів годиться згадати ще і її індивідуальний концерт у столиці ЗСА, Вашінґтоні, що з нього одержала вона в репрезентативній газеті „Вашінгтон Пост" прекрасну оцінку.

Коли ж ідеться про дуже вагомі виступи з симфонічними оркестрами, то число їхнє сягає понад 60. Ніхто з наших піяністів на еміграції не діпняв ще цього. Крім головних американських оркестр, про котрі згадував я у давніших статтях, треба б вирахувати деякі помітніші европейські, як Симфонічна оркестра радіо Берлін Філармонія Мюнхен, Шкотська національна оркестра, Бі-Бі-Сі північна філармонія, Філармонія Гельсінкі, оркестра Нюрнберґу й ін. А з далекосхідніх, це Корейська Філармонія та Симфонія Сінґапуру. Щодо камерної музики, то, як гостя, концертувала вона зі славним Гуарнері квартетом як у ЗСА, так і в Канаді.

Проте найцікавішою і найприємнішою подією, принаймні для мене, були її виступи з найславнішим віольончелістом світу, Йо-йо Ма, в речиталях сонат. Яка шкода, що такого концерту не було в Ню Йорку. Хто ж такий Йо-йо Ма? Можна бути певним, що в великій більшості, це ім'я зовсім невідоме нашій публіці. А челіст цей, китаєць, народжений у Парижі, дуже рано здобув, небувалу досі в світі славу своєю грою на віольончелі. Його гра на цьому інструменті межує із феноменальністю. (Хоч на мою думку, його неймовірно головокружному показові гри таки недостає дещо деякої справжньої глибини почувань). Отже воно стало просто модою, що піяністи навперейми стараються виступати разом з Йо-йо Ма, бо це щойно чинить їхні імена справді популярними. Очевидно, що далеко не всім їм вдається музикувати разом із славетним інструменталістом. Завдяки своєму талантові нашій піяністці пощастило виступати разом з Йо-йо Ма. І це дійсно великий плюс для розголосу її імени.

Знову належало б пригадати ще й успіхи. Л. Артимів і в ділянці записів її гри на платівки. В елеґантній і селективній англійській фірмі Лондону „Чендос", тількищо появилася її сьома (!) платівка. Цим разом з композиціями Брамса. Інші композитори на попередніх платівках були: Гайдн, Моцарт, Бетговен, Мендельзон, Шуман, Шопен, Чайковський, Шуберт. Всі ці платівки одержали першорядні оцінки критиків. Їх можна почути і з надань радіонстанцій. Догадуюсь, що небагато з цих чудових платівок є в посіданні наших музиколюбів. Тому варто б, вичікуючи її української платівки, як не всі, то принаймні деякі з цих високомистецьких записів набути. І це, як для власної душевної насолоди, так і для друзів своїх, особливо не-українців, щоб принагідно, з емфазою задемонструвати їм одухотворену гру української мисткині. А треба вірити, що одного дня появиться і її платівка з українською музикою.

Л.Артимів виступала в останніх місяцях в Ню Йорку частенько. Під заголовком „Музика з Марборо", грала вона з ансамблем у березні двічі на концертах у Національнім музеї, а теж в Тали Голл, де виконувала Квінтеті ф-моль Брамса важливу фортепіянову партію. 26-го березня концертувала при 92-ій вул. з віольончелістом Дж. Креґером в композиціях Бреваля, Баха, Шумана та Рахманінова. Концерт мав помітний успіх. Наша піяністка, своєю грою, була насправді куди краща і цікавіша, як челіст.

Дуже подібний був її останній виступ 10-го травня, в Тали Голл, зі згаданим уже сопрано Бенітою Валенте. Тоді, коли в Л. Артимів, як у піяністки, можна було ствердити всі вагомі дані потрібні для світової кар'єри, то діло зі співачкою представлялося слабше, хоч вона і належить до визначної кляси сучасних

(Закінчення на стор. 3)

****

Лариса М. Л. Онишкевич

ЧЕРВНЕВИЙ З'ЇЗД ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

****

II.

Доповідач цитував факти про стан в Україні. Коли 27-ий з'їзд Комуністичної партії закликав до поваги, до національної культури і гідности всіх народів — Загребельний вказував на цифри й приклади. Були позитивні факти, як випуск 783 книжок на тираж 20 мільйонів (разом) у видавництві „Радянський письменник". Та загальна сума книжок по-українськи виходить усього по дві книжки на кожного українця. Коли відважились видати Ліни Костенко „Марусю Чурай" 100-тисячним тиражем, то відразу книжку розхопили. Та коли вартісні книжечки швидко стають раритетом, він критикував мілизну інших.

Про стан поезії та прози.

Уболівав він над упадком зацікавлення читачів до книжки, головно поезії. Це для нього симптоматичний знак, поезія „передає нам літературну тривогу". Загребельний вирахував такі прізвища передових поетів: П. Воронько, Ліна Костенко, Д. Павличко, М. Вінграновський, Б. Олійник, І. Драч та В. Забаштанський. Та крім них і довго списка добрих поетів, є решта із 483 поетів України. Слабі твори він характеризував інфальтильністю, аморфністю світобачення, пустими словами, газетними повідомленнями спритних словоскладачів. Про прозу він сказав, що „Не глобальності й планетарності, не історичного монументалізму... а заземлености на свій народ, на його долю й надії прагнули українські прозаїки". Були деякі успіхи. „Наша проза стала значно багатшою психологічно й філософськи, різноманітнішою щодо художньої стилістики, манер..." Він говорив проти одноманітности й однолінійности в літературі. „Ми не можемо прийняти закликів деяких критиків, які хотіли б нав'язати всій радянській багатонаціональній літературі тільки одну якусь стилістику, тільки один напрямок..."

Про драму та інші жанри

Про драму Загребельний говорив відносно літепло. Згадав ветеранів, як Коломийця, Зарудного, відмітив сучасних Юрія Щербака, Валерію Врублевську, Ларису Хорелець, В. Фольварочного. Картав він відсутність гумору та сатири і хоч вирахував він коло 30 прізвищ, то сказав, що „весь гумор у тім, що сатири майже немає". Відсутнім є також гідне число детективних і пригодницьких романів, як і більше число творів наукової фантастики, яка має немов свою школу у Дніпропетровську. „Коли література для дітей має вартісні твори — для молоді, підлітків — їх немає. А це ті, що потребують добру літературу, бо не мають сильних підстав, підхоплюють сумнівної вартости західні цінності, а національної історії не знають.

Стан критики

На 1,483 членів Спілки письменників є 98 критиків. „Критика — справа суспільна, а не сфера обслуговування авторських самолюбств і амбіцій", — казав він нав'язуючи до слів Ґорбачова. Закидував, що критика не раз викривляла правду, замість відстоювати її. Загребельний критикував тих, які „робили все, щоб протягом десятиліть процідити нашу літературу... а тепер б'ють поклони перед іншими літературами..." „Ми говоримо про критиків, які не виявили громадянської мужності, відстоюючи й захищаючи книжки трудної долі, авторів замовчуваних або навіть несправедливо критикованих". Та позитивно оцінив він праці В. Фольварочного, Л. Новиченка, Г. Сивоконя, А. Погрібного. Вирахував він і понад 20 авторів „широкосяжних проблемних праць", таких критиків, як М. Ільницький, М. Слабошпицький, Г. Гордасевич, О. Никанорова чи К. Шахова.

Справа української мови

У цій промові говорив він і про таких критиків, які зовсім забули „про першооснову літератури — про її мову, про художнє слово, про його розвиток, збагачення, як і про його засмічення, нехтування ним, невміле, незграбне володіння". Ця тема проявлялась у його промові від початку. Він згадував про царські заборони, і про темного обивателя, що засмічував, затоптував її у бруд щоденности. Критикував він також, як це „Самозвані доброхоти з націоналістичних кубел пробували покалічити її, напхавши саморобними словами і зворотами".

Відгукуючись до права на національну гідність, він запитував у чому ж вона найперше виявляється. З погляду письменницького — в національному характері, змальованому художнім словом. Тому ми не можемо лишитися байдужими до того, як ведеться ділове листування, якою мовою видається технічна, наукова, суспільно-політична література..." Уболівав він і над мовою у садочках, піонерських та комсомольських організаціях, та над двомовністю у театрах, а насправді над незнанням мови там.

Загребельний був задоволений станом перекладів з і на українську мову. Кожнорічно виходить понад 80 творів з інших совєтських республік, і 80 з інших. Є гідний штаб перекладачів. Журнал „Всесвіт" опублікував за п'ять років 545 чужих авторів. Українські твори перекладають на інші мови, наприклад, — на російську переклали 215 творів за п'ять років, хоч в інших республіках досить мало. Поза СССР перекладено 185 книжок, 95 українських авторів і 10 збірок. (Він не згадав про справу, яку порушувано на з'їзді ПЕНКлюбу зимою, а саме, що в Москві не раз видають переклади українських авторів, не зазначуючи з якої мови переклад і хто його зробив).

Продовження буде.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ в Тексасі, які працюють в Аґенції іміґрації і натуралізації арештували біля 70 нелеґальних іміґрантів, які за останні кілька років доконали злочини. Агенти принадили їх тим, що повисилали листи, обіцяючи їм грошові виграші. Коли ці іміґранти з'явились, щоб підібрати виграші, їх арештовано і вислано до міста Ель Пазо, звідки їх будуть відсилати назад до Мексіко.

З'їзд українських учителів у Філядельфії

Перший З'їзд українських учителів і шкільних адміністраторів відбувся у Філядельфії у готелі Голідей Інн в днях 27-29 червня 1986 року.

Це була дійсно небуденна подія, бо вперше з'їхалися учителі з Провінцій Канади та з різних стейтів ЗСА. 52 делеґати взяли участь у нарадах З'їзду.

Під час З'їзду доповідали дві сестри василіянки. Сестра М. Ольга у своїй доповіді на тему: „Українське католицьке шкільництво в Америці", охопила не тільки школи і сиротинці, а згадала також історію іміґрації, від її початків. Тут вона підкреслила великі заслуги церковних достойників, поодиноких осіб та організацій і громад, як будівників шкіл, а зокрема підкреслювала заслуги Владики Сотера Ортинського, ЧСВВ.

Сестра Меліта-Марія у своїй доповіді: „Історія і будучність Візантійсько-Руського шкільництва в Америці" обговорила важкі часи початків шкільництва українських еміґрантів, що мусіли власними силами будувати й удержувати та провадити школи жертвуючи свій труд і тяжко запрацьований гріш.

Д-р Дмитро Боднарчук доповідав на тему: „Навчання про український голокост". Він цитував праці авторів, як українських так і чужинецьких, про злочинний штучний голод в Україні та інші лихоліття.

Юрій Джуравець говорив про „Українське шкільництво в Онтаріо і його будучність".

Д-р Сузана Сутілло говорила на тему двомовности в американському контексті: „Еспанці і двомовне навчання".

Лев Курдидик говорив про Англо-Українське двомовне навчання. Доповідач з'ясував історію, успіхи і трудноші у двомовному навчанні у провінції Манітоба, підкреслюючи добрі і злі сторінки державної допомоги школам. А також успіхи й недоліки у самому навчанні.

В п'ятницю, 27-го червня, був висвітлений фільм „Жнива розпачу" та прозірки з активности Рідної Школи.

Другий день конвенції почався доповіддю д-ра Рішарда Ганусея на тему „Роля учителя у виховній незавершенности", у якій він широко обговорив ролю учителя як виховника-педагога.

Вероніка Чучман у своїм рефераті п. н. „Виклик будуччині" покладає велику надію на добре розв'язання справи двомовности Рідної Школи у провінції Саскатун, хоч не без прикрости підкреслює занедбання і нехіть деяких родин до українських двомовних шкіл.

Черговим доповідачем був д-р Іван Головінський. Він говорив на тему „Шкільна психологію як професія: історичні основи і сучасні проблеми". Промова д-ра Головінського звучала радше як виклад з його ділянки як психолога. Він виявив дуже добру розв'язку щодо двомовности у своїй промові тим, що на початку промови заявив, що буде говорити українською мовою, а по-англійськи буде повторювати тільки важливіші цитати тим слухачам, що не розуміють української мови.

Останню доповідь мав Андрій Білик на тему: „Американська 'мідія' і український учитель".

Після кожної доповіді були питання та дискусії. Це дуже позитивне явище, що українські учителі двох сусідніх держав: ЗСА і Канади узялися за таке корисне діло.

Вічная пам'ять відданій патріотці

Марія Аркас-Клепачівська, з дому Народковська, після трудолюбивого і відданого народові, Церкві і родині життя, закрила навіки очі в неділю, 12-го січня 1986 року в Зайон, Іллиной.

Походила із славної офіцерської родини. Малою дівчинкою перебувала взимку в Петербурзі, де ходила до школи, а літом — на хуторі в Бесарабії. В родині переважав український дух, і, як тільки зродилася Українська Держава, Марія Іванівна, разом з братом та сестрами, віддали свої сили для праці у відродженій Україні. Брат, як старшина Української Армії, згодом поклав своє життя в боротьбі за Україну.

Світлої пам'яті Марія Народковська, будучи зв'язана з військовою родиною, працювала в Генеральному Штабі Армії Української Народної Республіки, виконуючи обов'язки довірочного урядовця. Праця була дуже відповідальна, нелегка, повна ризики, але молода дівчина нічого не лякалася і сповняла свої обов'язки бездоганно, сповняла їх як вірна громадянка своєї відродженої держави, яку вона цілим серцем безмежно любила.

Далі св. п. Марія працювала в Українському Державному Банку у відділі заготовок державних паперів. Коли прийшлось покидати Рідну Землю, вона разом з працівниками Українського Державного банку та цілим поїздом, наладованим державними паперами та грішми, виїхала, остаточно опинившись у Польщі. Тут працівники Українського Державного Банку роз'їхалися, або познаходили працю, а Марія Клепачівська зі своїм чоловіком Константином, який був Директором Державного Банку України, лишилися зі сотками великих дерев'яних скринь, наповнених архівами та безвартісними вже тоді паперовими грішми. Скрині зложили у фабричному приміщенні у трьох залях і там вони і самі замешкали в дуже невідрадних обставинах: без каналізації і огрівання. Працю годі було знайти, бо польські шовіністичні елементи вигукували проти „проклятих українців", що нашим людям роботу забирають".

У молодого подружжя Константина і Марії вродилася донька, що ще більше ускладнило тяжкі обставини, в яких вони опинилися; вони самі були без праці і зв'язані вагонами державних паперів. Щоб помогти молодій родині, полковник Микола Аркас і його дружина Надія запросили Марію Іванівну разом з донькою переїхати до них на Пряшівщину до Ладимирової в Чехо-Словацькій Республіці. По кількох роках Марія Іванівна з донькою повернулася назад до Польщі, до чоловіка і до фабрики з масою архівних скринь. По трьох роках і важких пошуках помешкання, яке би могло примістити банкові скрині, родина переїхала в іншу частину міста, де властитель великого апартаментового будинку погодився ці скрині примістити, але за це треба було платити великі гроші. Чоловік Марії Іванівни працював у кредитовому підприємстві і заробляв небагато, так що родина жила в нестатках, але й далі займалася національно-культурною роботою.

Центр Української Громади завше був в домі Клепачівських. В одній зі заль фабричного помешкання стояло величезне погруддя Тараса Шевченка. Тут відбувалися всі академії, державні свята, спільна Свята Вечеря, „Ялинки" тут же всі разом розговлялися на Великдень. Коли переїхали на нове помешкання, то і там, завдяки гостинності Марії Іванівни, цей звичай продовжувався.

В 1939 році, коли почалася війна, в апартаментовому домі напроти помешкання Клепачівських мешкала одна жидівська родина: мати з двома дорослими дочками. Вони як сусіди щодня приходили до Марії Іванівни „на чай". Тепер, перелякані, вони плакали, що їм робити? Як переховатися? Марія Іванівна порадила їм взяти до себе на помешкання німецьку родину. Вони це і зробили, і прийняли до себе молодого офіцера з жінкою і двома дітьми. Між німецькою і жидівською родинами створилися добрі відносини, і німецькі власті, знаючи що в тому будинку мешкають німці, перестали в ньому шукати за жидами. Там ті три жінки переховувались дуже довго, і Марія Іванівна часто їх годувала, бо вони боялися вийти з хати, щоб купити собі харчі.

Так жила родина Клепачівських до 1944 року, коли одного дня підїхали тягарові німецькі військові авта з робітниками, заладували всі скрині з архівами й грішми, і вивезли у невідоме. Для обох Клепачівських це був душевно тяжкий час, бо від доручення уряду Української Держави зберігати архіви Константин Клепачівський не був звільнений, а тепер скрині, які вони обоє так довго охороняли, були забрані німцями; — отже праця багатьох років знищена протягом кількох годин.

В 1940-их роках св. п. Марія Клепачівська багато помагала українським полоненим совєтської армії, часто ризикуючи власним життям. Вона організувала збірки хліба, цибулі тощо, і пачки ці передавала під дротами, за якими сиділи голодні хлопці. Вона мала просто геніяльну винахідливість, як давати поміч полоненим. Раз вона спекла маківник і пішла з ним до німецької команди просити, щоб позволили хлопцям-в'язням на п'ять хвилин взяти теплий душ. Німці поймалися на вудку: не могли встоятися спокусі смачного маківника, і дозволили хлопцям скупатися. За це полонені були Марії Іванівні дуже вдячні.

В 1945 році родина помандрувала далі на захід. І знову тут для Марії Іванівни відкрилося поле для суспільної праці. Організувався Червоний Хрест під головуванням проф. Дмитра Івановича Дорошенка. Марія Іванівна знову цілою енергією допомагала полоненим українцям діставати протези, ліки і працю.

В 1949 році переїхала родина Клепачівських з донькою зятем і маленьким внуком до Америки. Перед посадкою на корабель треба було перебути ще кілька днів у переходових касарнях у порті, де у військових великих кімнатах були три поверхові ліжка і більше нічого. Не було що робити, тільки сидіти на тих ліжках і чекати. Всі говорять про Америку, іншої розмови і нема.

Приїхавши до Америки, так як і всі іміґранти Клепачівської працювали, а ... в 1954 році родина переїхала до штату Іллиної. Марія Іванівна присвятилася вповні своїм внукам, щоб вщепити в них знання та любов до своєї Батьківщини і Церкви.

Родина мешкала 250 миль від Чикаґо; до української школи неможливо було учащати, а до церкви їздили тільки на великі свята. Тож Марія Іванівна вчила своїх внуків вдома — читати, писати, співати. Люди дотепно казали, що її внуки ходять до „бабиного університету". В родинному домі Марія Іванівна плекала всі українські традиції і звичаї, і тепер, коли внуки виросли, вони їх не кидають а навпаки дуже їх придержуються. Бабуня навчила внуків любити природу, звірят і птахів — вона їх завжди годувала, а як треба було, то і лікувала.

Вже в 1950-1960 роках, коли ще ніхто не цікавився нашими братами у Бразилії, Марія Іванівна посилала їм пачки з одягом та шкільним приладдям. Ці речі вона часто діставала від американського населення того містечка, де родина мешкала. Люди там мали до неї велику повагу і любили її.

Марія Клепачівська була щиро віддана Українській Православній Церкві. Вона її глибоко любила і брала активну участь в її житті; брала участь у майже всіх Соборах. В 1950 роках заініціювала збірку золота, щоб вилити чистозолоту чашу для Церкви-Пам'ятника Св. Андрія в Бавнд Бруку. Марія Клепачівська і її чоловік Константин лишилися вірними громадянами Української Держави, ніколи не прийнявши іншого громадянства, і відійшли у той світ, не змінивши свою державну приналежність.

Великою радістю і щастям для св. п. Марії Іванівни були її чотири внуки. Кожний з них мав для неї свою ніжну назву. Для найстаршого внука вона була Бабуня, для середущого — Бабушка, для наймолодшого — Бабця, а внучка називала її „моя Греня", а маленькі правнуки ніжно кликали її „Пані Баба".

Марія Іванівна належала і брала жваву участь в багатьох організаціях. Вона була почесною головою Українського Православного Сестрицтва в Америці, була членом Української Національної Ради, та відвідувала майже всі її сесії, активно працювала для Об'єднання Прихильників Державного Центру Української Народної Республіки; була членом Союзу Українських Ветеранів Союзу Українок Америки.

За працю в Генеральному штабі Армії Української Народної Республіки нагороджена Хрестом Симона Петлюри та Хрестом 60-ліття Української Народної Республіки.

Життя Марії Іванівни Клепачівської не було приватне. Її життя мало завжди ціль помогти своєму ближньому, своєму народові, своїй Церкві

М.К.

Марія Аркас-Клепачівська

Нові...

(Закінчення зі стор. 2)

концертових співачок. Голос її недомагає дещо в середніх тонах, долішніх тонів так, як немає зовсім, на щастя, високі її тони — звучні. І самий тембр голосу мало займаючий. Підставою її співу і успіху, це інтеліґенція і музикальність Пісні були в чотирьох мовах: німецькій, французькій, еспанській і англійській (в цій тільки на „біс"). Програма складалась із творів Шумана, Штравса, Брамса, Форе та Обрадорса. Як уже сказано, заля була наперед зовсім випродана. Успіх концерту був величезний. На це вказували б п'ять наддатків поза програмою. Обидві артистки гаряче і довго оплескувано і викликувано на сцену багато разів. Проте, без найменшого сумніву, для мене — і не тільки для мене — більшим талантом не тільки своєю технічною сторінкою виконання, але і глибиною інтерпретаційної подачі, включно з окриленим, вогнистим темпераментом та ніжністю фразування, була таки Л. Артимів.

Зараз по концерті виїхала вона, як солістка, на турне по Німеччині, розпочинаючи його виступом у Берліні.

У Ню Йорку зможемо почути її при 92-ій вул., у власному концерті, в грудні ц.р.

З наближенням 1000-ліття Хрищення України, повинна Л. Артимів виступити на цих святкуваннях з українським фортепіяновим концертом на тлі симфонічної оркестри. Такий концерт міг би написати, евентуально, тут, на еміґрації, наш композитор з Канади, Юрій Фіяла. Інша можливість це прекрасний „Слов'янський концерт для фортепіяно" Б. Лятошинського, що його вона вже раз для нас, з великим успіхом, виконувала.

Пластуни з усіх кінців Америки вітають „Свободу" і її читачів

Привіт з Табору Новацтва
Овочева салата
ЛА 86

ПОДЯКА

З волі Всевишнього в середу, 12-го березня 1986 р. відійшла до Вічности, прийнявши Найсвятіші Тайни наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

бл. п.

ЮЛІЯ ЗАРИЦЬКА

Цією дорогою складаємо найщирішу подяку Рідним, Приятелям і Знайомим, що допомогли нам пережити тяжкий біль з приводу смерти нашої Найдорожчої Дружини, Мами і Бабусі.

Складаємо щиру подяку Всесвітлішим Отцям Катедри св. Отця Миколая і Собору свв. Володимира й Ольги. Наша особлива подяка за теплі прощальні слова в похоронному заведенні Вельмишановній Пані Іванці Ґорчинській, наша щира подяка проф. Романові Андрушкові і шановним хористам за відспівання Панахиди в похоронному заведенні. Щира подяка дякові Пану Степанові Дацкові. Щира подяка всім за живі квіти. Найщиріша подяка всім, що вшанували пам'ять нашої Покійної своєю участю в похоронних відправах. Дякуємо похоронному заведенню Музика і Син. Щира подяка за пожертви на Св. Літургії.

Щира подяка всім жертводавцям, які в пам'ять Покійної зложили:

— на 1000-ліття
— на Служби Божі в Люрді
— на сироти в Бразилії
— на Семінарійний Фонд
— на Церкву
— на Гарвард
— на виховання священиків

Разом всі жертводавці зложили 1554.00 дол.

Щира подяка всім за вислови співчуття і за молитви над домовиною нашої Покійної Дружини, Мами і Бабусі.

Всім Вам висловлюємо наше щире спасибі, а Всевишній Господь нехай винагородить Вас Своїми Ласками.

Муж — МИКОЛА ЗАРИЦЬКИЙ
Дочка — ОКСАНА з мужем МИХАЙЛОМ
Внучки — ГАНУСЯ І КАТРУСЯ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 1-го липня 1986 р. відійшла у Вічність у Віндзорі, Онт. по довгій недузі, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ, БАБУСЯ І СЕСТРА

СВ. П.

ІРИНА з МАРТИНЮКІВ ЛІТИНСЬКА

на 60-му році життя. Роджена у Сороцьку пов. Теребовля. Довголітня працівниця у Лізі Українських Католицьких Жінок, в Організації Українок Канади і у церковних хорах у Віндзорі і Воррені, Миш.

ПАНАХИДУ у похоронному заведенні Віндзор Чепел відправили в четвер, 3-го липня слід. Отці: о. декан Е. Галицький і о. Петро Грицик з Віндзору і Впр. о. Константин Височанський ЧСВВ і о. Богдан Скасків з Воррен, Миш. Співав муж. хор з Воррен під управою д-ра Б. Кушніра.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у п'ятницю, 4-го липня з церкви свв. Володимира й Ольги у Віндзорі на кладовище Гевенлі Рест.

Залишені у непотішеному смутку:
муж — ВОЛОДИМИР
сини: ЮРІЙ і ІВАН з дружинами і внуками
син — БОРИС, ОЛЕКСАНДЕР — Ванкувер, Б. К.
дочки — ВІРА у Торонто і НАТАЛКА дома
ближча і дальша Родина в Канаді, ЗСА й Україні

Врочисто...

(Закінчення зі стор. 1)

чистої Діви Марії — о. Я. Нортон та І. Сенцьо, Українська католицька церква св. Йосафата — о. Й. Шаловка і М. Шулевський.

Церемонію розпочав молитвою о. Я. Нортон. Після молитви п'ять парашутистів приземлилися біля церемоніяльної плятформи. Після коротких промов мейора міста Вілліяма МекНамари і стейтового сенатора Джозефа Гарпера, який дуже добре орієнтується в українських справах та сам багато допоміг у здійсненні цього проєкту, відкриття таблиці

Плита — позначення

Промовляє губернатор В. О'Нілл.

з написом „Тарас Шевченко Гайвей" перевів губернатор В. О'Нілл. Він рівнож сказав, що „ми є горді, що можемо назвати цю автостраду іменем великого українського борця за свободу людини і його улюбленого народу".

Церемонію цю закінчено молитвою, яку провів о. Й. Шаловка. Опісля українська громада перейшла до Українського Горожанського Клюбу, де жіноцтво приготовило перекуску і де рівнож відбулася коротка програма. Тут майстром церемонії був В. Котик, а промовцями були: о. Нортон, о. Шаловка, д-р Снігурович, В. Ґлова, Е. Престаш, о. С. Чомко, стейтовий сенатор Джозеф Гарпер, М. Шулевський, д-р М. Воскобійник та представники ветеранів із стейтів Пенсильванії і Ню Джерзі.

Слід підкреслити, що ініціятором та головним виконавцем цього проєкту був Михайло Мовчан з Нювінгтону, Конн., а велику поміч в цьому дали йому стейтовий сенатор Й. Гарпер і комішенер Орест Дубно.

Це дійсно був радісний день для українського населення цієї місцевости. Молитвою „Боже Великий" закінчено програму цього пропам'ятного дня.

Українське весілля в „Кампо Морао"

На світлині: Карло і Ізидора Собенки біля традиційного весільного короваю

В Кампо Морао, у штаті Парана у Бразилії, відбулося в неділю, 11-го травня 1986 року, „казкове весілля" двох молодих активних українців, які пізнали себе завдяки пластовому журналові „Юнак". Молода — Ізидора Корчова, народжена і вихована в українській родині в Парані, а молодий — це уродженець Арґентини старший пластун Карло Собенко, кандидат УП Церкви на священика, який закінчив Духовну Святософійську Семінарію в Савт Бавн Бруку, Н. Дж., у ЗСА.

Вінчання молодят провів в Українській Автокефальній Православній Церкві Пресвятої Тройці пл.сеніор, о. протопресвітер Микола Милусь при участі родин молодят, їхніх друзів та широкого кола знайомих. З нагоди вінчання молоді видали окрему книжечку чину заручення і вінчання українською і португальською мовами з поясненьям усіх важливіших частин. На закінчення вінчання о. протопресвітер М. Милусь перевів вивід молодої перед вівтар Пречистої Діви Марії, до якого супроводили молоду обидві матері, її і молодого. При виході із церкви дружки і бояри постелили під ноги молодим довгий вишитий рушник — дарунок родини з України, виконаний окремо як подарок на це весілля, а цей рушник буде прикрашувати тепер святу ікону в хаті молодих.

Після церковних відправ молодята враз із дружками, боярами та ікононосними діточками в українських народніх строях помаршували походом до великої залі при церкві, де відбулося весільне прийняття. При дверях привітали похід батьки хлібом, сіллю, медом та короваєм і словами та побажаннями для молодих: „Вітаємо вас молодята, щоб ви були такі величні в Бога, як цей коровай — дар Божий і солодкі одне одному, як цей мід".

Весільна гостина — обід — почалася молитвою. Весільний староста Іван Кінда розповів присутнім казкову історію молодої пари, яка запізналася завдяки редакторці „Юнака" — Ользі Кузьмович. Він теж прочитав зворушливі побажання О. Кузьмович, яку молоді називають своєю „другою мамою". У побажанні з нагоди шлюбу вона пише м. і. „Жийте у вірі в Божу поміч та в любові, пам'ятаючи завжди нашу народню мудрість, що „не там щастя, не там доля, де багаті люди, — хто злучиться по милості тому гаразд буде".

Під час весільного обіду відчитано і виголошено ще багато привітів і побажань та передано молодій парі ряд подарунків.

З нагоди Дня Матері, що припадав саме цього року на 11-те травня, молода пара вручили своїм матерям китиці червоних троянд і заспівали усім присутнім мамам грімке Многолітствіє.

Весілля закінчилося танцем молодої Ізидори, яка протанцювала майже із усіма присутніми гостями. Приґравала гостям до танцю фолкльорна бразилійська оркестра „Ґаучос", завчасу вивчивши добре українські мелодії.

На прощання молодята роздали усім гостям пам'ятки, які самі виконали. Це були маленькі свічники із справжньою мініятюрною свічечкою і квітами. Довкруги свічника був напис, що життя — це мистецький твір і найкраща поема: життя взнесле у повній любові, життя кероване сумлінням. „Взнесла любов творить окрилене життя, яке не має іншого бажання, як мати за храм Всесвіт, мати за образ Бога, за вівтар — ваше серце, а за священника — вашу совість".

С.К.

Готується до друку довідник українських композиторів

Після Другої світової війни настав великий перелом в українському культурному житті Канади. До Канади прибули українські музики-професіонали і завдяки їм і при співпраці українських професійних музик, уродженців Канади, розвинулися різні ділянки вокального і інструментального мистецтва.

Нарівні з хоровим мистецтвом почала розвиватися сольова, камерна й оркестральна музика. Ансамблі співочі й інструментальні почали видавати платівки з українськими піснями. Принагідно організовано короткі дириґентські курси, які щойно набрали професійного значення під вмілим керівництвом маестра Володимира Колесника. Три перші професійні семінари українських хорових дириґентів відбулися на сході Канади влаштовані ПР-КУК. Протягом останніх восьми років Українське Музичне Товариство Альберти організувало і переводило семінари хорових дириґентів, на які їжджалися переважно молоді, з музичною освітою адепти дириґентського мистецтва з різних міст Канади, Америки, Австралії й Арґентини.

В міру розвитку вищезгаданих різних ділянок української музики, почав відчуватись брак довідника, який мав би завдання зазнайомити виконавців і слухачів музичних творів з багатством творчости українських композиторів, різнородністю жанрів та стилів їхньої творчости. А вже особливо заходила потреба такого довідника для учасників семінару хорових дириґентів, які згодом мали зайняти відповідальні позиції в музичному світі.

Ініціятивну думку видання біо-бібліографічного довідника видвигнув маестро В. Колесник на семінарі в Едмонтоні 1983 року. Він теж поміг в підшукуванні матеріялів. Цього не легкого завдання піднялося Українське Музичне Товариство Альберти, яке заплянувало видання цього довідника як одного з проєктів відзначення X ювілейного семінару хорових дириґентів (1985). Опрацювання довідника доручено знаній у музичному світі Едмонтону і на терені Канади Марії Дитиняк. Довідник є продуманий як джерело первинних інформацій, які можуть послужити корисними вказівками для дальших, глибших студій. В довіднику подано імена композиторів в поазбучному порядку, в короткій енциклопедичній формі подано дату, місце народження даного композитора, його музичну освіту, музичну і громадську діяльність, композиторську діяльність на базі його творчости у різних музичних жанрах, коротку бібліографію, звідки можна б черпати обширніші відомості про даного композитора.

Довідник містить в собі 335 імен і відображує розвиток композиторської творчости, музичної культури України від XVII століття по сучасну пору, розкриває образ розвитку різних музичних жанрів, на розвиток яких мали вплив обставини, побут та історичні події.

Довідник видає Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні в серії довідників, який плянує видати до XI-го семінару українських хорових дириґентів, що відбудеться в серпні 1986 року. Редактором довідника є д-р Андрій Горняткевич.

Неоніля Цегельська-Дмитрук

Концерт в Трентоні

Українська громада Трентону відзначувала 45-ту річницю проголошення відновлення української держави Актом 30-го червня 1941 року.

В неділю, 29-го червня ц. р. у всіх українських церквах були відправлені Богослуження в намірені українського народу. О год. 4-ій по полудні в залі української католицької церкви св. Йосафата відбувся концерт. Сцена була прикрашена національним і революційним прапорами, тризубом та емблемою 30-го червня. Члени Організації Українського Визвольного Фронту увійшла на сцену з прапорами. Акт проголошення відновлення української держави відчитала Люба Гладій. Пастирські листи Владик Андрея і Полікарпа відчитали Надія Литвин і Дарія Лашин.

Свято відкрив коротким словом голова святкового комітету д-р Михайло А. Дзюбас та попросив до слова д-ра Петра Мірчука, який виголосив доповідь про змагання українського народу до волі й незалежности.

Привіт від голови Проводу ОУН і Голови Українського Державного Правління сл. п. Ярослава Стецька відчитав М. А. Дзюбас.

В мистецькій програмі виступив у двох частинах ансамбль бандуристів „Гайдамаки" СУМА з Пассейку під керівництвом Володимира Васькова. Члени української баптистської церкви збагатили програму музичними точками і декламацією. Надія Шульгач виконала сольоспів і дует разом з Катериною Хрепчук. Їм акомпаньювала Лілія Шульгач, яка також виконала фортепіянове сольо. Деклямацію виголосила Галя Шевчук. З черги Ігор Кушнір відспівав три пісні під акомпаньямент Ірини Пелех-Зварич. Ігор Кушнір також виступив із сольоспівом з ансамблем „Гайдамаки". Деклямацію „Гей, у Львові на горі" С. Карпатського виконав Михайло Дзюбас, ст. Всіх виконавців присутні нагородили рясними оплесками.

Перед закінченням М. А. Дзюбас подякував всім, що причинились до свята. Відспіванням українського гимну закінчено концерт.

По концерті всіх виконавців гостили членки Батьківського Комітету осередку СУМА під керівництвом Марії Кардаш.

Д. М.

Зменшення...

(Закінчення зі стор. 2)

ших капіталовкладів. Так як справа мається сьогодні то після Другої світової війни фабрична видайність праці піднеслася на 21 відсоток, отже майже в п'ять разів більше як економіка в цілості. Це потверджує, що мануфактурний сектор добре просперує. При застосуванні нових технічних здобутків різниця поміж фабричним виробництвом і гуртовою продукцією ЗСА все буде видною. Головно тепер, коли закордонні промислові країни застосовують технологічні здобутки у своєму виробництві.

„Жіночий Світ" повертається до Вінніпеґу

Коли яких 13 років тому місячний журнал Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб (ОУК) „Жіночий Світ" переїхав з Вінніпеґу до Торонто, ніхто певно не сподівався, щоб цей заслужений часопис повернувся ще будь-коли до нашого міста. Останній його редактор Стефанія Бубнюк жила тут, у Вінніпеґу, ще деякий час; нова редакторка „Жіночого Світу" у Торонто Ярослава Зорич поставила згаданий журнал на добрий рівень і справлялася як слід зі своїм завданням, — і тому було справжньою несподіванкою повідомлення, що... „Жіночий Світ" повертається до свого „старого гнізда", до Вінніпеґу, бо це ж тут цей місячник став виходити в 1950 році і після редакторства у ньому пань К. Кандиби та Н. Синявської, від 1954 року вела тут його ред. С. Бубнюк майже 20 років, до осени 1973 року.

Як могли ми розпитати, вакаційне, з традиції подвійне, число „Жіночого Світу" за липень-серпень 1986, у зв'язку з переїздом до Вінніпеґу не вийде, а число за вересень 1986 року буде вже мати нову адресу: Вінніпеґ, 935 Мейн стріт, бо на час до листопада ц. р. його редакційне бюро буде в домі УНО і опісля матиме приміщення, де тепер крамниця квітів пані Задорожної.

Новим редактором „Жіночого Світу" з приїздом журналу до Вінніпеґу буде заслужена громадська й організаційна діячка Ганна Вах, досі керівник канцелярії Централі КУК.

Таким чином часописна родина Вінніпеґу зросте і ми висловлюємо мабуть загальне вдоволення, що наше місто — відоме як серце українців Канади — матиме ще одного репрезентанта на фронті вільної української преси. А видавцям і редакції „Жіночого Світу" бажаємо по-вінніпеґськи і по-українськи всього найкращого в їх праці для української справи.

(ак)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 3-го СЕРПНЯ 1986 р.

Сиракюзи, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Українська Січ" 39-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в малій залі УНДому. Порядок зборів: піврічні звіти членів Управи. Збирання членських вкладок: субота — від 5-8 год. веч., неділя — від 12-2 по пол. Ввічливо проситься взяти взяти участь у зборах. — Управа.